

SYMPOZIUM O LÉČBĚ BOLESTI, BRNO – HOTEL VORONĚŽ – 15.–16. 4. 2005

MUDr. Jiří Mastík¹, prof. MUDr. Pavel Ševčík², CSc.

¹Neurologická klinika LF MU a FN u sv. Anny, Brno

²Anesteziologicko-resuscitační klinika LF MU a FN u sv. Anny, Brno

Ve dnech 15. a 16. dubna 2005 se konalo v Brně v hotelu Voroněž již třetí Sympozium o léčbě bolesti, které spolupořádala Sekce pro diagnostiku a léčbu bolestí hlavy při České neurologické společnosti a Společnost pro studium a léčbu bolesti ČLS. Organizace se ujal tradičně pořadatelský tým z Neurologické kliniky a Anesteziologicko-resuscitační kliniky FN u sv. Anny v Brně pod vedením prof. MUDr. Ivana Rektora, CSc.

Záštitu nad symposiem převzala ministryně zdravotnictví ČR doc. MUDr. Milada Emmetrová, CSc., rektor Masarykovy univerzity v Brně prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., děkan LF MU v Brně prof. MUDr. Jan Žaloudík, CSc., ředitel FN u sv. Anny v Brně MUDr. Michal Pohanka, Ph.D., ředitel FN Brno MUDr. Jan Burian a hejtmán Jihomoravského kraje ing. Stanislav Juránek.

Sympozia se zúčastnilo 284 registrovaných účastníků deseti odborností (neurologie, algeziologie, dětská neurologie, anesteziologie, rehabilitace, neurochirurgie, neurofyzilogie, psychologie, otorinolaryngologie) a 14 vystavujících firem. Přivítali jsme rovněž kolegy ze Slovenska a kolegy pracující dlouhodobě v Rakousku. Zaznělo 29 přednášek rozdělených do čtyř pátečních a dvou sobotních sekcí a 6 přednášek na dvou firemních sympozii. Z 28 abstraktů sestavili pořadatelé prof. Ševčík a dr. Mastík ve spolupráci s nakladatelstvím Tigris Supplementum časopisu Bolest, které bylo k dispozici účastníkům na začátku jednání.

V úvodní přednášce podal prof. Fariello z Milána vyčerpávající přehled protibolestivých mechanismů účinku antiepileptik. Na tuto přednášku navázal blok týkající se neuropatické bolesti. Blok uvedl přehledným příspěvkem o patofyziologii neuropatické bolesti prof. Rokyta, následovala přednáška pražských kolegů dr. Vrby a prim. Kozáka na téma možností léčby neuropatických bolestí invazivními přístupy. Invazivně byl zaměřen i příspěvek kolegů Kozáka, Petrové a Vrby o neurostimulaci krčním epidurálním přístupem při neuropatických bolestech horních končetin. Kolega Lejčko pak navázal přehledovou přednáškou o fantomové bolesti jako opomíjeném syn-

dromu a blok uzavřel farmakolog dr. Doležal z 3. LF UK v Praze systematickým přehledem vlastností nového analgeticky působícího antiepileptika pregabalínu určeného pro léčbu neuropatické bolesti.

Druhý algeziologický blok byl věnován různorodé problematice – osvědčená vídeňská dvojice Čumlivská a Redl vypracovala zajímavé sdělení o problémech v léčení pooperační bolesti invazivními analgetickými technikami, prim. Dvůrák z Levoči demonstroval rozsáhlé zkušenosti s léčbou kořenových syndromů kortikosteroidy. Tým Ševčík, Hák a Hříb z ARK FN u sv. Anny prezentoval výsledky několika recentních studií o použití transdermálního fentanyl u léčbě chronické bolesti u závažných osteoartróz, včetně některých výsledků české části rozsáhlé mezinárodní studie na toto téma.

Následovala v krátkém sledu dvě satelitní sympozia obou dodavatelů transdermálních opioidů na náš trh – firmy Grünenthal a firmy Janssen-Cilag.

V sobotní části algeziologického programu nás dr. Hasárová z Prešova seznámila se specifiky regionálních postupů u geriatrických pacientů, prim. Vondráčková z Prahy pak s myoklonem jako nežádoucím efektem spinálně podávaného morfinu. Dr. Hák navázal na neuromodulační přednášky z předchozího dne sdělením o subarachnoidální aplikaci baklofenu u léčbě míšní spasticity. Neurochirurg Procházka pohovořil poněkud netradičně o možnosti ovlivnění periferních neuropatií pláštovými blokády podle Višněvského. Následovala přednáška týmu vedeného dr. Hrazdilovou z oblasti genetického výzkumu možného vztahu polymorfismu genu pro angiotenzinogen a pro angiotenzin-konvertující enzym ke vnímání akutní bolesti. Závěrečná přednáška kolegů Ryšavé a Poula se týkala úlohy algeziologa u léčbě muskuloskeletálních bolestí u dětí.

Sekce pro diagnostiku a léčbu bolestí hlavy zvolila dvě hlavní témata: Komorbiditu migrény a Bolesti hlavy z nadužívání léků. První téma poukazuje na často složitě a komplikované vzájemné vztahy mezi migrénou a bolestí

hlavy obecně a jinými onemocněními a problémy s diagnostikou a následnou adekvátní léčbou. Druhé téma upozorňuje na možnost závažných komplikací, které může neuvážené nadužívání některých analgetik a ergotaminových preparátů představovat. Většina dalších přednášek byla opět tematicky zaměřena na možnosti akutní léčby migrény.

Prof. Opavský z Olomouce poukázal na zvýšenou nervosvalovou dráždivost u migrény a tenzní bolesti hlavy. Dr. Grünermelová z Prahy upozornila na vztahy mezi migrénou a epilepsií, Doležil a kolektiv autorů z Ostravy na bolesti hlavy u roztroušené sklerózy. Problematiku depresí u migrény podrobně rozebrala prim. Marková z Kladna a u chronických denních bolestí hlavy dr. Niedermayerová z Brna. Dr. Haklová z Centra léčby bolesti a paliativní medicíny v Brně pohovořila o diferenciální diagnostice chronických denních bolestí hlavy včetně chronické migrény. Kolega Kotas z Plzně rozebral typy bolestí hlavy u seniorů. Blok přednášek, týkajících se terapie migrény, uvedl doc. Waberžinek z Hradce Králové prací o účinku intravenózní aplikace valproátu sodného u akutní léčby migrény. Mastík z Brna s kol. přednesli výsledky léčby záchvatů migrény eletriptanem a Migraefluxem. Waberžinek a Procházka (Hradec Králové) sdělili dlouhodobé zkušenosti s Raskinovou kúrou u chronické migrény. Jedinou neurochirurgickou přednáškou uvedl dr. Masopust (ÚVN Praha) přehled možností diagnostiky neurovaskulárního konfliktu mezi arterií a různými mozkovými nervy, které působí malá zadní jáma lební.

Společenský večer se odehrával opět v Moravské chalupě v bezprostřední blízkosti hotelu Voroněž, kde probíhaly učené diskuse o problémech diagnostiky a léčby bolesti za zvuků slováckých písní a srážených kuželek.

Vzhledem k příznivému ohlasu a vzniklé tradici multidisciplinárního setkávání na téma bolest plánují organizátoři uspořádání dalšího ročníku Symposia o bolesti v Brně v jarním termínu opět za dva roky.